

0-5-VUOTIAAN LAPSEN ASTMAN HOITO

Kaavio | 29.3.2022

Taudin kuvaus	Eliniän aikana 1-3 uloshengityksen vinkuna -kohtausta	Astman säännöllisen lääkehoidon kriteerit täyttyvät. Astman hoidon tehostus, jos se ei pysy hallinnassa: pahenemisvaiheita tiheästi < 4-6 viikon välein, 2 OCS kuuria < 6 kk:n sisällä tai toistuva avaavan lääkkeen tarve oireisiin > 2 x viikossa toista kuukautta		
Lääkehoitotaso	1	2	3	4
GINA-porras	1	2	3	4
Säännöllinen lääkitys	Ei säännöllistä lääkitystä. Jos oireita runsaasti, hoidon aloitus säännöllisellä 3 kk:n kestoisella ICS-hoitokokeilulla. ≥ 3-vuotiaalla runsasoireisella lapsella pyri keuhkofunktion määrittämiseen	Ensisijainen: pieniannoksen ICS Vaihtoehtoinen: montelukasti	Pieni- tai keskisuuriannoksen ICS + LABA (LABA indisoitu ≥ 4-vuotiaalle) Vaihtoehtoinen: Pieni- tai keskisuuriannoksen ICS + montelukasti tai ICS + LABA + montelukasti	Ensisijainen: korkeampiannoksen ICS + LABA Vaihtoehtoinen: Korkeampiannoksen ICS + montelukasti tai korkeampiannoksen ICS + LABA + montelukasti
Tarvittaessa otettava oirelääke	Nopeavaikutteinen beeta ₂ -agonisti (salbutamoli)			
Arvio astman hallinta	 <ul style="list-style-type: none"> • Arvioi ensin, onko diagnoosi oikea, adherenssi eli ottaako potilas lääkkeitä ja ottaako ne oikein (inhalaatiotekniikka), heikentävätkö ympäristötekijät hallintaa • Lääkehoidon tehostus (step up), jos tarvetta; arvioi uudelleen 4-6 viikon kuluttua • Lääkehoidon vähentäminen (step down), jos astma on ollut hyvässä tasapainossa pienemmillä lapsilla 3 kk, isommilla 6 kk • Konsultoi tai lähetä lastenallergologille tai lasten astman hoitoon perehtyneelle lääkärille, jos taso 3 tai korkeampi; harkitse konsultaatiota jo tasolla 2. • Pahenemisvaiheissa anna avaavaa lääkettä tarpeen mukaan, esim. salbutamolia kolmesti ensimmäisen tunnin aikana. Harkitse OCS-kuuria vaikeaan astman pahenemisvaiheeseen. • Toistuva hoitotasapainon arviointi kontrollikäynnillä on keskeistä astman hoidossa. Arvioinneissa huomioidaan objektiiviset mittaukset, oireiden raportointi ja päivystyskäyntien määrä terveydenhuollossa. • Sisäilma-allergeenit (mm. kotieläimet) tulisi huomioida heikentyneen tasapainon arvioinnissa. Arvioi herkistymisen yhteyttä oireisiin ja altistumiseen ja tarpeen mukaan pyri vähentämään altistumista. • Jos hoitovastetta ei ole saatu 4-6 viikossa ja lääkkeenottotekniikka ja hoitoon sitoutuneisuus ovat kunnossa, harkitse hoidon muuttamista ja muita diagnooseja. 			

Lyhenteet: ICS = inhaloitava kortikosteroidi, LABA = pitkävaikutteinen beeta₂-agonisti, OCS = suun kautta otettava kortikosteroidi

Modifioitu GINA 2021- ja NAEPP 2020 -suosituksista: <https://ginasthma.org/> ja <https://www.nhlbi.nih.gov/health-topics/asthma-management-guidelines-2020-updates>